

Sygn. Akt XVII AmE 22/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2020 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR (del.) Jolanta Stasińska

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2020 roku w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 25 września 2018 roku, Nr (...) (...)

1. oddala odwołanie,
2. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SR (del.) Jolanta Stasińska

Sygn. akt XVII AmE 22/19

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 25 września 2018 roku, numer (...), na podstawie art. 56 ust. 2 i art. 56 ust 1 pkt 3a, w związku z art 11 i art. 11d ust 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r., poz. 755 ze zm.) w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz. U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924), oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 z późn. zm.) w związku z art. 30 ust 1 ustawy - Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu w dniu 9 maja 2018 r., na podstawie art 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r., orzekł co następuje:

1. (...) Spółka Akcyjna w dniach 10 sierpnia 2015 r. - 11 sierpnia 2015 r. w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w K., przy ul. (...) naruszył obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, co podlega karze pieniężnej określonej w art 56 ust 1 pkt 3a tej ustawy.

2. Za działanie wymienione w punkcie 1 wymierzam (...) Spółka Akcyjna karę pieniężną w kwocie 42 718 zł (słownie: czterdzieści dwa tysiące siedemset osiemnaście złotych), (kwotę zaokrąglono w dół do pełnych złotych).

Od wyżej wymienionej decyzji powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. złożył odwołanie. Zaskarżył decyzję w całości.

Zaskarżonej decyzji zarzucił naruszenie prawa materialnego:

a. przepisu art. 56 ust. 1 pkt 3a, w zw. z art. 56 ust. 2 ustawy Prawo energetyczne, zawierających regulacje o karach za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 i błędne zastosowanie tych kar do naruszenia ograniczenia wprowadzonego na podstawie art. 11c ust. 2 ustawy prawo energetyczne,

b. przepisu § 3 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła, zgodnie z którym „ograniczenia w sprzedaży paliw stałych lub dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub dostarczaniu ciepła nie mogą powodować zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych”,

c. art. 189d k.p.a. przez nieuwzględnienie właściwej oceny wagi i okoliczności zdarzenia w tym w szczególności okoliczności związanych z koniecznością ochrony mienia znacznych rozmiarów i interesu strony oraz podjętych przez stronę dobrowolnie i natychmiast działań zmierzających do uniknięcia skutków naruszenia prawa,

d. niewłaściwą wykładnię przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 11 sierpnia 2015 roku (Dz.U. 2015r. poz. 1136) wprowadzającego ograniczenia w poborze energii od dnia 11 sierpnia 2015 roku godz.24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 roku do godz. 24:00 przez oparcie rozstrzygnięcia o nałożeniu kary na uzasadnieniu wskazującym na zasadność analogicznego stosowania tych przepisów do naruszeń ograniczenia jakie nastąpiło przed godz. 24:00 dnia 11 sierpnia 2015 roku.

W uzasadnieniu odwołania powód wskazał, że z uzasadnienia decyzji wynika, że kara została nałożona na powoda za niedostosowanie się do ograniczeń w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 roku, a zatem do ograniczeń wprowadzonych przez (...) SA na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo energetyczne, które nie zostało spenalizowane odpowiedzialnością o jakiej mowa w treści art. 56 ust. 1 pkt 3a Prawa energetycznego. Powód podniósł również, że po ogłoszeniu przez operatora 20 stopnia zasilania natychmiast przystąpiono do wprowadzania procedury maksymalnego obniżenia poboru mocy. Oczywistym jest fakt, że powód – odbiorca zajmuje się produkcją i przerobem aluminium i jest jednym z największych odbiorców energii elektrycznej, która jest w tym przypadku podstawowym medium niezbędnym do realizacji tych procesów produkcyjnych. Powód wskazał na konieczność podjęcia natychmiastowych skoordynowanych i bardzo skomplikowanych technologicznie działań, jak również na nieodwracalne skutki przedwczesnego wygaszania pracy pieców i w konsekwencji zaprzestania produkcji na bardzo długi okres. Powód zakwestionował także przyjęcie przez Prezesa URE znacznego stopnia szkodliwości czynu, co wyraziło się w sprowadzeniu realnego zagrożenia pracy sieci elektroenergetycznej w całym kraju. Powód wskazał, że nałożenie z tego tytułu dolegliwej kary po upływie ponad 3 lat wydaje się być działaniem jedynie mającym cechy fiskalne, nie realizującym celu dla jakiego Prezes URE został wyposażony w możliwość nakładania kar.

Wskazując na powyższe wniósł o:

1. uchylenie zaskarżonej decyzji w całości,
2. obciążenie pozwanego kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego na rzecz powoda według norm przepisanych.

Pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o:

1. oddalenie odwołania,
2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany podtrzymał stanowisko zawarte w treści decyzji. Zachowanie powoda polegające na niestosowaniu się w dniu 10 – 11 sierpnia 2015 roku do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, o których mowa w art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy – Prawo energetyczne, zostało objęte sankcją poprzez odesłanie w przepisie karnym z art. 56 ust. 1 pkt 3a do art. 11, 11c ust. 3 i 11 d ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne, bowiem w istocie to przepis art. 11 d ust. 3 stanowi materialnoprawną podstawę do wprowadzenia powyższych ograniczeń, zaś operator systemu przesyłowego wprowadzając z dniem 10 sierpnia 2015 roku ograniczenia w dostarczeniu i poborze mocy odwoływał się art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy – prawo energetyczne określając na tej podstawie okres i zakres terytorialny wprowadzanych ograniczeń. Pozwany zauważył również, że powód zawierając umowę o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej powód powinien był ustalić w porozumieniu z (...) taką wielkość mocy bezpiecznej, która gwarantowałaby mu ochronę o jakiej mowa w § 3 rozporządzenia. Pozwany podkreślił, że przepisy rozporządzenia, a w szczególności wynikające z nich kryteria, wyłączenia i ograniczenia (§ 3, 5, 6 rozporządzenia) winny mieć zastosowanie przede wszystkim na etapie planowania, a nie realizacji planów ograniczeń. Pozwany zauważył również, że przepis art. 189d k.p.a. nie znajduje zastosowania, gdyż art. 56 ustawy – Prawo energetyczne w sposób niemal kompleksowy reguluje kwestie kar pieniężnych, podtrzymując jednocześnie stanowisko, iż art. 56 ust. 6a pe nie mógł mieć zastosowania. Pozwany potrzywał bowiem wyrażone w uzasadnieniu decyzji stanowisko co do stopnia szkodliwości czynu powoda wyższego niż znikomy.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. zawarł z (...) umowę o świadczenie usług przesyłowych nr (...) z dnia 3 grudnia 2002 r., na podstawie której dostarczana była energia elektryczna do obiektu zlokalizowanego w K. przy ul. (...). (k. 106-124, 125-126, 127, 128 – 140, 141-147, 148-153, akt adm.)

Informacje o wielkości danych dotyczących Odbiorcy wynikające z Planu wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które obowiązywały Odbiorcę w okresie od 10 do 31 sierpnia 2015 r., zostały przekazane Odbiorcy przez (...) w piśmie z dnia 28 sierpnia 2014 r. znak: (...) (k. 105 akt adm.)

(...) S.A. w dniu 10 sierpnia 2015 roku wydały komunikat, iż w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości, spowodowanych m. in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d ustawy - Prawo energetyczne wprowadzając, na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 tej ustawy, od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r, ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Jednocześnie, w dniu 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A., działając na podstawie art. 11c ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, powiadomiły Ministra Gospodarki (obecnie: Minister Energii) i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: „Prezes URE”) o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 ustawy - Prawo energetyczne, tj. w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r. Rada Ministrów w dniu 11 sierpnia 2015 r. wydała Rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło te ograniczenia w okresie od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00. (okoliczności bezsporne)

Na wezwanie Prezesa URE, (...) SA, do której sieci (...) Spółka Akcyjna (dalej: „Odbiorca”) jest przyłączony, pismem z dnia 22 lipca 2016 r. o znaku:(...) przedstawiła zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców

ujętych w Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do punktu poboru energii elektrycznej zlokalizowanego w K., przy ul. (...). Z powyższych informacji wynika, że Odbiorca przekroczył obowiązujące go - zgodnie z Planem ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w następujący sposób:

1. 10 sierpnia 2015 r. łącznie 13,5667 (MW w godzinie);
2. 11 sierpnia 2015 r. łącznie 0,6727 (MW w godzinie);

Łącznie dla wyżej wymienionego okresu Odbiorca przekroczył 14,2394 (MW w godzinie).

(k. 3-5 akt adm.)

Pismem z dnia 9 maja 2018 r. Prezes URE zawiadomił Odbiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej wzywając go jednocześnie do zajęcia stanowiska w sprawie, tj. w szczególności do złożenia wyjaśnień dotyczących powodów niedostosowania się przez Odbiorcę do wprowadzonych ograniczeń, a także nadesłania kopii wszelkich dokumentów mogących stanowić dowód w sprawie. W szczególności Odbiorca został wezwany do ustosunkowania się do przekazanych mu informacji otrzymanych przez Prezesa URE od (...) wskazujących na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. (k. 1-2 akt adm.)

Pismem z dnia 4 czerwca 2018 r. Odbiorca przedstawił Prezesowi URE swoje stanowisko w sprawie wskazując w szczególności, że przy ograniczeniu mocy do 3MW wymagane było wyłączenie wszystkich urządzeń produkcyjnych W. oraz Odlewni (całkowite zatrzymanie produkcji) za wyjątkiem:

- instalacji zapewniających bezpieczeństwo ludzi (wentylacja, oświetlenie, instalacje alarmowe i gaśnicze);
- instalacji zapewniających bezpieczeństwo pracy urządzeń (chłodzenie, instalacje hydrauliczne i pneumatyczne);
- przejścia pieców topielnych w stan podgrzewu i utrzymywanie temperatur powyżej temperatury krzepnięcia metalu do momentu odlania natopionego metalu (80% wykorzystywanej energii elektrycznej po wprowadzeniu ograniczeń);

Przedstawił również, że bezpieczne przełączenie pieców i układów odlewniczych z procesu normalnej pracy w tryb podtrzymania następuje i trwa około 3-4 godziny. Natomiast natychmiastowe odcięcie zasilania w energię elektryczną spowodowałoby konieczność wykonania remontu kapitalnego pieca (ze względu na zamrożony metal w komorze pieca). Nadmieniał również, że po ogłoszeniu 20 stopnia zasilania oraz po otrzymaniu informacji od Operatora Systemu Dystrybucyjnego, natychmiast przystąpił do wprowadzenia procedury maksymalnego obniżenia poboru mocy, wyłączył wszystkie możliwe urządzenia produkcyjne oraz układy pomocnicze. Ze względu na skomplikowane procesy produkcyjne należało przeprowadzić szereg skoordynowanych działań by obniżyć pobór mocy w sposób bezpieczny dla pracowników firmy oraz zainstalowanych urządzeń. (k. 6-8 akt adm.)

Pismem z dnia 30 sierpnia 2018 r. zawiadomiono Odbiorcę o zakończeniu postępowania dowodowego w niniejszej sprawie i poinformowano o możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego pisma. (k.155, 156 akt adm.)

W wyznaczonym terminie Odbiorca nie skorzystał z możliwości zapoznania się ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. (k. okoliczność bezsporna)

Odbiorca w 2017 roku osiągnął przychód (...) zł. (k. 66 akt adm.)

W dniu 25 września 2018 roku Prezes URE wydał decyzję Nr (...). (k. 157-163 akt adm.)

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

W treści odwołania powód twierdził, iż nie zaistniały przesłanki na nałożenia kary na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e., gdyż przepis ten odnosi się wprost do art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 p.e., natomiast przedmiotowe ograniczenia zostały wprowadzone na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e.

Powyższe twierdzenie powoda nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne w przypadku zagrożenia:

- 1) bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo - energetycznym,
- 2) bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej,
- 3) bezpieczeństwa osób,
- 4) wystąpieniem znacznych strat materialnych

- na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła. Zgodnie natomiast z ust. 6 Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń, o których mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę znaczenie odbiorców dla gospodarki i funkcjonowania państwa, w szczególności zadania wykonywane przez tych odbiorców; zaś zgodnie z ust. 7, Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła, w przypadku wystąpienia zagrożeń, o których mowa w ust. 1.

Dalej wskazać należy, iż zgodnie z art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy - Prawo energetyczne, w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin. Z treści powyższego przepisu wynika, iż w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii do kompetencji OSP na mocy tej ustawy należało wprowadzenie ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii, na okres nie dłuższy niż 72 godziny. W dalszej kolejności ustawodawca przewidział, w treści art. 11d ust. 3 tej ustawy, iż w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia. Należy wskazać przy tym, iż art. 11 c jak również art. 11 d ustawy – Prawo energetyczne jest wynikiem implementacji postanowień dyrektywy 2005/89 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. dotyczącej działań na rzecz zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i inwestycji infrastrukturalnych. Przyczyną powołania powyższych przepisów jest zatem dalsze doprecyzowanie działań jakie powinien podjąć OSP w związku z zaistnieniem (powstaniem i występowaniem) zagrożenia bezpieczeństwa dostawy energii Elektrycznej, jednym z nich jest wprowadzenie przedmiotowych ograniczeń, do których powód powinien był się zastosować. Okoliczność, iż doprecyzowanie okresu na jaki OSP może wprowadzić przedmiotowe ograniczenia zostało zawarte treści art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy - Prawo energetyczne, nie oznacza, iż nie zostały one wprowadzone na podstawie art. 11d ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne. Treść przedmiotowych regulacji prawnych tj. art. 11 c ust. 2 pkt 2 i 11 d ust. 3

ustawy – Prawo energetyczne pozostaje w ścisłym związku, albowiem dopiero łączna ich treść określająca podstawę do wprowadzenia ograniczenia przez OSP okresie występowania zagrożenia tj. art. 11 d ust. 3 oraz określająca możliwy okres, czemu służy art. 11c ust. 2 pkt 2, którego stosowanie jest możliwe już w sytuacji powstania zagrożenia, umożliwia skuteczne wprowadzenie przedmiotowego ograniczenia przez OSP, tj. w ściśle organicznym czasie i na ściśle określonym terytorium. Niewątpliwie zaś fakt „występowania zagrożenia” wynika wprost z treści komunikatu OSP, w którym stwierdził „wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej”. W świetle powyższego OSP, w myśl powyższych regulacji prawnych posiadała kompetencję do wprowadzenia przedmiotowych ograniczeń w poborze energii w myśl art. 11d ust. 3, zaś okres i zakres terytorialny ich obowiązywania, zgodnie z treścią art. 11c ust.2 pkt 2 powołanej ustawy wprowadzono od godziny 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 roku z informacją o zgłoszonej konieczności wprowadzenia dalszych ograniczeń w trybie art. 11 ust. 7 ustawy – Prawo energetyczne. Jak już bowiem wskazano, OSP mogło wprowadzić przedmiotowe ograniczenia do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust.7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin. Wskazać przy tym należy, iż jedynie realizacja działań z zachowaniem przedstawionej wyżej kolejności umożliwiała uzyskanie podstawowego celu powołanej ustawy, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego w kraju.

W świetle powyższego nieuzasadnione jest wnioskowanie powoda, iż wprowadzenie przez OSP przedmiotowych ograniczeń w czasie „wystąpienia zagrożenia” tj. na podstawie art. 11d. ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne, którego okres i zakres terytorialny został określony zgodnie z wymogami art. 11c ust. 2 pkt 2 powoduje zwolnienie powoda z odpowiedzialności, o której mowa w treści art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy – Prawo energetyczne.

Bezsporny był w niniejszej sprawie fakt niedostosowania się przez powoda do wprowadzonych ograniczeń w poborze energii w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 roku i przekroczenia przez powoda dopuszczalnego wówczas poboru mocy w łącznej wysokości 14,2394 MW w godzinie.

Wskazać dalej należy, że powód nie należy do kręgu podmiotów, które w myśl §6 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła, podlegają ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami. Zgodnie natomiast z treścią z §8 ust. 1 i 2 wskazanego Rozporządzenia operatorzy opracowują plany wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, z uwzględnieniem zasad określonych w art. 11 ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne. W odwołaniu powód podnosił, iż po powzięciu wiedzy podjął niezwłoczne działania mające na celu dostosowanie się do wprowadzonych ograniczeń. Wskazał też, że z uwagi na charakter przedsiębiorstwa Spółki, natychmiastowe ograniczenie zużycia energii elektrycznej wiązałoby się z nieodwracalnymi szkodami dla przedsiębiorstwa zajmującego się produkcją i przerobem aluminium. Należy tu jednak zwrócić uwagę na okoliczność, że pozwany wydając decyzję wziął pod uwagę argumentację powoda, jednak zważyć należy, że powód ustalając z (...) wartość mocy bezpiecznej obowiązującej w 20 stopniu zasilania, powinien był uwzględnić specyfikę swojego przedsiębiorstwa i ewentualne zagrożenia. Powód na etapie zawieraniu umowy lub później w drodze zawieranych aneksów do umowy lub po otrzymaniu planu ograniczeń, powinien był wystąpić do zmian wartości mocy bezpiecznej. Moc bezpieczna ustalona wspólnie z powodem na wartość 3 MW okazała się niemożliwa do realizacji. Pomimo tego, we wcześniejszym okresie, powód posiadając najlepszą wiedzę techniczną (która została przez powoda przedstawiona zarówno w trakcie postępowania administracyjnego, jak również w treści odwołania) ustalił moc bezpieczną na wskazaną wyżej wartość. Zauważyć tu należy, iż wobec wprowadzonych ograniczeń powód nie był zobowiązany do natychmiastowego zaprzestania poboru energii, a jedynie zastosowania odpowiednich działań, przygotowanych wcześniej, których rezultatem byłoby ograniczenie poboru energii w odpowiednim zakresie, czego powód był w stanie wykonać, przy ustalonej mocy bezpiecznej na wartość 3 MW.

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 3a ustawy – Prawo energetyczne karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3. Jak już wyżej wskazano powód nie dostosował się do wprowadzonych ograniczeń w poborze energii w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 roku przez OSP na podstawie 11d ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne. Powyższe oznacza, że zaistniała przesłanka do nałożenia na powoda przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kary pieniężnej. Wymierzenie na tej podstawie kary pieniężnej ma charakter obligatoryjny. W związku z tym, uzasadnione było nałożenie na powoda kary

według treści art. 56 ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne. Zgodnie z jego treścią (w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji) wysokość kary pieniężnej nałożonej na powoda nie przekroczyła 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym (...).

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

W niniejszej sprawie, przy ocenie stopnia szkodliwości czynu Sąd miał na uwadze zakres przekroczenia w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 roku o wartości 14,2394 MW w godzinie. Powyższe wynika bowiem z faktu, iż powód nie stosując się do wprowadzonych ograniczeń, dokonując przekroczenia w powyższym zakresie, w sposób bezpośredni oddziaływał negatywnie na bezpieczeństwo energetyczne. Skutkiem takiego działania może być bowiem wystąpienie rzeczywistego zagrożenia w pracy całego systemu. Powyższa okoliczność świadczy o stopniu szkodliwości czynu powoda wyższym niż znikomy. Z tego względu przyjęcie, że szkodliwość czynu powoda była większa niż znikoma, uniemożliwiło odstąpienie od nałożenia na powoda kary na podstawie powołanego wyżej art. 56 ust. 3a ustawy – Prawo energetyczne.

Ponadto, pozwany w sposób prawidłowy dokonał również wymiaru kary pieniężnej nałożonej na powoda. Z treści złożonego przez powoda dokumentu wskazującego rozliczenie przychodów w 2017 roku (jako poprzedzającym rok w którym wydano zaskarżoną decyzję, k. 66 akt adm.) wynika, że nałożona na powoda kara w wysokości 42.718,00 zł jest znacznie niższa od limitu określonego treścią art. 56 ust.3 ustawy – Prawo energetyczne. Ponadto zauważenia wymaga okoliczność, iż wysokość kary jest adekwatna do wysokości dokonanego przez powoda przekroczenia. Wysokość kary pieniężnej stanowi bowiem iloczyn 3000,00 zł i łącznego przekroczenia mocy odpowiadającej MW w poszczególnych godzinach doby, po zaokrągleniu w dół pełnych złotych (14,2394 MW x 3000,00 zł) zwłaszcza, iż wartość mnożnika wynika z tego, iż pozwany wziął pod uwagę poziom najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej za 1 MW energii elektrycznej na rynku bilansującym, tj. 1,50 zł (odnotowanej 7 stycznia 2016 roku), której należałoby się spodziewać przy ograniczonej podaży elektrycznej w okresie 10-31 sierpnia 2015 roku, którą dla celów represyjnych kary, podwoił z tytułu sankcji. Tak ustalona kara nie przekracza również możliwości płatniczych powoda. Ponadto wskazać należy, iż kara administracyjna nie stanowi odpłaty za popełniony czyn, lecz ma charakter środka przymusu służącego zapewnieniu realizacji wykonawczo – zarządzających zadań administracji agregowanych przez pojęcie interesu publicznego (wyrok TK z dnia 31 marca 2008r., SK 75/06, OTK-A 2008, Nr 2, poz. 30). Powód w toku niniejszego postępowania nie wykazał, aby nałożona kara zachwiała jego płynność finansową. Wskazać przy tym należy, iż kara w nałożonej wysokości jest relatywnie niska i zarazem adekwatna do zakresu stwierdzonego naruszenia i jego przyczyny, która tkwiła w zaniedbaniu powoda w postaci braku odpowiedniego współdziałania na etapie zawierania umowy lub opracowania planu ograniczeń i ewentualnego braku odpowiedniej procedury, które uniemożliwiłyby zaistnienie przekroczeń poboru energii, wobec ustalonego planu ograniczeń. Będzie również odpowiednio odczuwalna, na tyle dolegliwa, aby spełniła swoje funkcje. Należało zatem przyjąć, iż kara w wysokości 42.718,00 zł będzie na tyle odczuwalna dla powoda, aby spełniła swoje funkcje represyjną i zapobiegawczą sprawiając, że powód, jako podmiot ukarany będzie stosował się do obowiązującego porządku prawnego, a także wychowawczą oddziałując zniechęcająco na innych przedsiębiorców do podejmowania działań niezgodnych z prawem.

Mając powyższe na względzie, Sąd na podstawie art. 479⁵³§1 k.p.c. oddalił odwołanie.

O kosztach procesu Sąd orzekł stosownie do wyników procesu na podstawie art. 98 k.p.c. oraz Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018r. poz. 265). Na koszty postępowania po stronie pozwanego złożył się koszt zastępstwa procesowego w wysokości 720,00 zł.

Sędzia SR (del.) Jolanta Stasińska